

Posudek bakalářské práce

„Non mandate sonetti, ma prugnoli – Antipetrarchismo nella poesia di Francesco Berni“,

kteřou předložil BcA. Tomáš Hart,

Ústav románských studií FFUK, září 2024

Tomáš Hart předložil dobře napsanou kvalitní práci. Bodů, které je třeba ocenit, je vícero. Již samotný výběr tématu svědčí o autorově zájmu o danou problematiku a také o schopnosti zamyslet se nad tématem a jeho záludnostmi, kterých se v případě Francesca Berniho, italského básníka první poloviny 16. století, naskýtá nemálo.

Bakalářská práce se věnuje antipetrarkismu v díle slavného básníka Francesca Berniho, který sice podle některých literárních historiků patří do proudu italské komicko-realistické poesie, jež má kořeny ve středověku a její červená nit se vine i následujícím obtížně definovatelným renesančním obdobím v průběhu několika staletí, avšak je to básník natolik svébytný, že jen těžko je podobné zařazení možné považovat za vyčerpávající. Hart v práci několikrát poukazuje na problémy, se kterými se setkal – Berniho antipetrarkismus „všude a nikde“ v samotných textech, nepřiliš široká škála sekundární literatury přímo k tématu a v neposlední řadě hojnost literatury ohledně nejslavnějšího sonetu *Sonetto alla sua donna* a parodie Pietra Bemba, avšak většinou obsahující prosté konstatování parodického záměru s drobnou analýzou, avšak nikterak neprohlubující téma dále. Kolega má pravdu, že z učebnic literatury to může působit dojmem, že se Berniho antipetrarkismus nedostává za onen první stále citovaný sonet. A v tomto místě je dobré si položit otázky – Co to antipetrarkismus je? Jaký je Berniho záměr? O čem antipetrarkismus v jeho textech vypovídá? A právě na tyto otázky se nám dostane odpovědi.

Práce je dobře rozvržená a napsaná lehce, v průběhu četby se čtenář neztratí v odbočkách, a naopak směřuje k jasně vytyčenému cíli. V první části je nastíněno Berniho biograficko-literárně-kulturní pozadí a dva hlavní proudy poezie (kurtoazní a komicko-realistický), ke

kterým se bude jeho dílo vztahovat. Není jednoduché stručně a jasně charakterizovat vývoj především italské milostné, tzv. vyšší poezie, aniž by se dotyčný nedopouštěl přílišných zkratek či naopak nebyl text zbytečně nabobtnalý. Tomáši Hartovi se povedlo podat charakteristiku, která je funkční a přesná, navíc vhodná pro dané téma. Je dobré, že tuto pasáž uchopil opravdu jako vysvětlení věcí relevantních k následujícím rozborům.

V hlavní analytické části Hart postupně rozebírá několik textů, v nichž ukazuje, jak Berni při psaní postupuje, jak pečlivě vytváří své parodické narážky, a to z hlediska formálního i obsahového. Nejedná se pouze o rozbor slavného *Sonetto alla sua donna*, ale autor tuto očekávatelnou analýzu obohacuje o další, méně známé Berniho texty, které do značné míry rozšiřují obecně zažitou představu o Bernim antipetrarkistovi. Například díky analýze *Né navi né cavalli o schiere armate* vidíme, že parodie Pietra Bemba se zdaleka netýká jen pojetí milostné poezie, ale je mnohem hlubší a zásadnější.

Největším přínosem celé práce je její konec a zjištění, ke kterému autor došel – a to, že u antipetrarkistického Berniho je mnoho Petrarky samotného. Je tomu opravdu tak, i když to může být překvapující. Berniho terčem útoku jsou zástupy neoriginálních básníků slepě poslouchajících kánon, jejichž slovník a motivy se opakují stále dokola – a nikoli velký trecentista, jehož poezie je na rozdíl od jeho následovníků originální a věrohodná.

Práce je velice dobře zvládnutá i po formální stránce, a proto ji předběžně hodnotím známkou **výborně** a **doporučuji** ji k obhajobě.

Praha, 2. 9. 2024

PhDr. Magdalena Žáčková, Ph.D.

Vedoucí práce